

Ing. Vladimír Šretr – daňový poradce

Zrušení plátcovy pokladny v r. 2024

Připravovaným vyhlášením účinnosti nového zákona o změnách zákonů v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů, označovaným jako tzv. „konsolidační balíček pro rok 2024“ dochází v zákoně 586/1992 Sb. o daních z příjmu k zásadní změně v oblasti institutu **plátcových pokladen**.

Navrhovaným konsolidačním balíčkem pro rok 2024, který však ještě ke dni zpracování této informace nebyl zveřejněn ve Sbírce zákonů, dochází od 1.1.2024 v ZDP ke **zrušení dosavadního platného ustanovení § 39b – Registrační povinnost plátce daně**.

Podle dosud platného znění § 39b odst. 2 ZDP bylo povinností plátce daně do 8 dnů od vzniku povinnosti vykonávat činnosti jako plátce daně registrovat tzv. plátcovu pokladnu. Plátcová pokladna je definovaná v ustanovení § 21 odst. 1 zákona 280/2009 Sb. – Daňový řád (*místo, kde dochází k vybírání, srážení nebo zajištění daně a kde jsou k tomu uloženy potřebné doklady*).

V souvislosti s avizovaným zrušením celého dosavadního znění ustanovení § 39b ZDP tak **dochází od 1.1.2024 ke zrušení povinnosti plátců daně registrovat tzv. plátcovy pokladny a plátcovy pokladny tak k 1.1.2024 budou zanikat**.

K této problematice vydalo GFŘ Sdělení ze dne 7.12.2023, ve kterém uvádí, že k tomuto zrušení institutu plátcových pokladen dochází v souvislosti s realizací projektu „Individualizace daně fyzických osob z příjmu ze závislé činnosti“, v rámci kterého budou získávána individualizovaná data od plátců této daně.

Zrušením institutu plátcových pokladen tak bude podáváno pouze jedno vyúčtování za plátce daně, což by mělo vést dle sdělení GFŘ k zefektivnění kontroly plnění daňových povinností.

Protože k zániku plátcových pokladen bude docházet ze zákona, nebudou správci daně vydávat žádné rozhodnutí o zrušení plátcových pokladen, avšak plátce daně si může u správce daně vyžádat potvrzení o zrušení plátcovy pokladny ve smyslu § 67 odst. 3 Daňového řádu (*pořízení kopie z příslušné části daňového spisu*).

Uvedeným zrušením plátcových pokladen tak dochází k 1.1.2024 k tomu, že plátcem daně z příjmu ze závislé činnosti a daně z příjmu fyzických osob vybíraných srážkou za všechny zrušené plátcovy pokladny bude jen zřizovatel dosavadních plátcových pokladen (daňový subjekt). To tedy znamená, že od 1.1.2024 budou přecházet všechny dosavadní povinnosti rušených plátcových pokladen na jejich zřizovatele (daňový subjekt).

V této souvislosti upozorňuje GFŘ, že pokud není **dosavadní zřizovatel** plátcových pokladen registrován k dani z příjmu ze závislé činnosti u svého správce daně v rozsahu stejném jako rušené plátcovy pokladny, **vzniká mu registrační povinnost plátce daně z příjmů ze závislé činnosti** ve lhůtě dle novelizovaného ustanovení § 39 ZDP, tj. **do 8 dnů od dne, kdy mu vznikla povinnost vykonávat úkony stanovené plátcí daně**.

Pokud nebyl dosavadní zřizovatel plátcových pokladen registrován u místně příslušného správce daně k dani z příjmu ze závislé činnosti, bude povinností dosavadního zřizovatele **doplnit registraci k dani z příjmu ze závislé činnosti do 8. ledna 2024**.

Podle sdělení GFŘ bude prováděn přesun spisů týkajících se plátcových pokladen správci daně až v měsíci únoru 2024 a o přesunu spisu bude daňový subjekt správcem daně vyrozuměn.

Veškeré úhrady daně a příslušenství daně za zrušené plátcovy poklady bude po přesunu spisu zřizovatel směřovat na účet správce daně, ke kterému je místně a věcně příslušený.

Z uvedeného výkladu GFŘ vyplývá, že např. záloha na daň z příjmu ze závislé činnosti za prosinec 2023, která je splatná do 20.1.2024, bude ještě prováděna s údaji plátcovy poklady a na účet správce daně, který byl věcně a místně příslušný rušené plátcově pokladně.

Po přesunu spisu budou již všechna další podání činěna vůči místně příslušnému správci daně daňového poplatníka.

GFŘ v závěru Sdělení upozorňuje, že bude respektovat při daňovém řízení místo vedení mzdové agendy, resp. uložení souvisejících dokumentů v lokalitách, kde byly původně umístěny plátcovy pokladny a při případných kontrolách nebude požadovat převoz mzdových dokladů do sídla plátce daně.

Závěrem ještě upozorňujeme na skutečnost, že v ZDP došlo nejen k úplnému zrušení dosavadního ustanovení § 39b-Registrační povinnost plátce daně, ale současně došlo ke zcela zásadní změně znění dosavadního ustanovení § 39-Registrační povinnost **poplatníka daně z příjmu fyzických osob**. Nové znění § 39 od 1.1.2024 má být následující:

§ 39 Registrační povinnost plátce příjmu ze závislé činnosti

Plátce daně, který je plátcem příjmu ze závislé činnosti, je povinen podat přihlášku k registraci k dani z příjmů fyzických nebo právnických osob u příslušného správce daně nejpozději do 8 dnů ode dne, kdy mu vznikla povinnost vykonávat tímto zákonem stanovené úkony plátce daně.

Výše uvedené změny však nejsou zcela zřejmě plně kompatibilní s dostupnými materiály, kterými byly uvedené změny zákonů navrhovány a lze ještě očekávat případné úpravy mezi původním a navrhovaným zněním ustanovení § 39 ZDP a zrušením celého ustanovení § 39b ZDP.

Uvedenou změnou ustanovení § 39 ZDP by však nedošlo ke zrušení povinnosti registrace fyzické osoby k dani z příjmu FO do 15 dnů, jak je uvedeno v rušeném ustanovení § 39 ZDP. Povinnost registrace FO k dani z příjmu fyzických osob obecně vyplývá z ustanovení § 125 až § 127 zákona 280/2009 Sb. – Daňový řád.

Ing. Vladimír Šretr – daňový poradce

V Ústí nad Labem dne 11.12.2023